

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

83. Sciaocei messis exig.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

in calles incidit scheda auctor in Regem compositæ; nisi fortè vi tormentorum crudelium horrenda, confessionem à misero falsam iudices extorserit, ne Regis furorem in se conuerterent, si nullum inuenissent reum: erat hic è Literatorum ordine, gradu Siuzaius, palam facinorosus, ex quo priorior fides habita confitenti; cæterum vera falsa confessus, sententiis iudicum, in frustra carnum sexcenta supra mille dissecus interiit; quam atrocitati quorundam scelerum Sinæ lanienam decernunt, & producunt illam aliquando ad frustilla ter mille, intactis interim subtili carnificis examine illorum vitalibus quoad expleto vulnere numero caput illi abscindat. Porro hæc Pechino expulsæ profligatæque idololatriæ victoria nobilis, peruagata est regnum vniuersum; & cum ea omnino sapiens Literatorum sensus, apertè philosophantium à Deo Riccij perfectam, cui fixum cum esset legem suam ab eo in urbem regiam inferi, prius à virulentis germinibus liberandum id solum censuerat, Bonziis scilicet, & idololatriæ eorum sequacibus, qui nouis quotidie simulachris urbem incestant, & erant denique pro ea qua perpetuo crescebant potentia inde Riccium expulsuri, quæ post hæc secuta sint tantisper differo, vt sicut hic detur Longobardo locus in opposita planè Cantonensi Prouincia laboranti, Nicolaum Longobardum Caltageronæ in Sicilia edidit annus superioris sæculi sexagesimus quintus, octogesimus secundus Societati dedit. Aetatis nonagesimus in cælum, vt spes est, transmisit, post annos videlicet octo & quinquaginta in Euangelij opere Sudatos; Campum sanè illi haud impari magnis quos gerebat animis, Apostolico ardori, & viribus corporis explicuit Christianitas Sciaocensis dum eam fundat, cõque prouehit vbi post paulam illam mirabimur: Primi tamen laboris, & contentionum, diu fructus alios ex ea non tulit, quàm patientiæ. Literatorum ingenia explebat sublimitas professionis Christianæ, & eorum quæ sentit de Deo, de anima, & æternis rebus; sed exterrebat monogamiæ lex omni iure, ac tempore maior; & castimoniæ sanctitas, motus quoque damnatis intimarum cogitationum. Mandarino insigni præcepta decem legenda cum dedisset, suspexit ille virtutis absolutissimæ dictata, sed ea restituens negavit posse à Mandarinis obseruari; rectè omnino, haud quidem pugnantia cum dignitate Mandarinum, sed cum his vitiis quibus vt plurimum inuoluuntur. Vulgus autem idolis perinacissimè affixum, infertore saltem gradu, cum cœli Domino, Deos suos colere voluisset, quos, etsi non semper petita concederent, aiebat tamen nocere nemini, nisi si contemptu aliquo violarentur: cuius porro bonorum dando, vel auertruncando malorum generi, suum habebat peculiarem Deum, & quæ illius retinendi non parua erat illecebra, virtute olim clarum heroica, nec vili earum maculosum labe quæ Græcorum Deos dedecorat. Præter statuas illorum quæ prostant in templis, adorantur priuatis in ædibus ingenti numero, & singulari veneratione, traditæque ab atavis transmittuntur in filios, & nepotes hæreditariæ,

83.
Sciaocci
m. his exig.

hereditariae, ac velut fata domestica, creduntur tam longo ex-
 tubernio, in Deos penates euasisse, & familiarum tutelares: accedat
 cum circumferuntur, mos stipis idolo conferendae ab singulis quas
 prateruehit domibus, cui nemo deesse absque offensione populi, &
 periculo tuo possit. His elisi cadebant conatus omnes Longobardi, &
 tolerantia, quod eò ferebat acerbius quod ciues mente præclare affe-
 cta erga Christi legem, velut præcellentem, nimis tamen seueram con-
 sabantur, nec expedire se poterant à difficultate qua vna tenebantur,
 illi quidem multarum vxorum; hi vero multorum Deorum, & bene-
 ficorum. Longobardi cursum hæc remora tenuit ad annum 1599. quo
 illi suggestum diuinitus vt in vicinis circum pagis experiretur qua fru-
 ge fieret Euangelij Sementis, Machia, Mochi, Cincum, Iancianum,
 Cinten, Vancunum, & alij frequentes domibus, & habitatore, vtram-
 que fluuij prætendebant ripam. Die Apostolorum Principibus sacro,
 iussit F. Franciscum Martinez in diem proximum populo vniuerso con-
 cionem indicere in qua essent de lege Domini cœli, præconem audi-
 turi ab Occidente vltimo in Sinas aduectum ad commonstrandum in
 iter beatitatis sempiternæ: adfuturum die proximè subsequenti, adol-
 sent illi, exultaret nemo, de re tanti vel semel audirent; simul iis ho-
 ram locumque condixit: incredibili concursu pagani ad hanc vocem
 postridie confluant, scire autem apud nos quid sit, qua lege viuatur,
 nam de religionis nouæ ritu minimum laborabant, quam videbant
 Sciaocci in solo Doctorum non coalescere, multo minus foras extra
 urbem diffundi: verum enim vero diuina bonitas eorum fefellit curio-
 sitatem, & veritati auditæ mancipauit. Imitabatur docens, Litera-
 tos, qui siue de Deo, & religione; seu de virtutibus sermonem in-
 stituant, posita coram tabula, sedentes dicunt. Mystera fidei, prius
 data opera ponebat, quæ innata homini ratio, pronius approbat;
 semper tamen in Christum desinebat, cuius dignitatem, & meritum
 mundusque hominis reparandi cum expliuisset, inter faces accensus
 adorandam illis eius effigiem exhibebat, quam venerabantur demissa
 corporis proclinatione, & grandis acerræ iussu liberali: eruditus per
 aliquot dies libellum tradebat Doctrinæ Christianæ quem memorie
 mandarent; dabat iis statim quotidie horam, qua dum priuatis re-
 spondebat cuiusque dubiis, doctrinæ omnium consulebat. Post vero
 quam tales formarat discipulos, vt possent ipsi alios docere, celebri-
 tingeat baptisinate, cuius apparatus ad eò non auerfabantur ipsius
 Ethnici, vt amicos & consanguineos è sacro fonte, pompa eadem, &
 symphonia sonorum domum reducerent, qua solent reduci qui gradu
 aliquo à Rege aucti sunt, eius familiam in perpetuum ornaturus, nec
 alia mente hunc iis honorem debere censebant, nisi quod nobilem
 professi, cœli Domino seruitutem, eius deinceps legibus viuèrent, in
 quibus id vnum displicebat, quod excellentia virtutis plus placerent,
 quam posset humana tenuitas viuendo assequi. Pagorum exetemplo in-
 speratum

84.
 Vicini in
 oppid. vber-
 rima.